

CLMV ดึงดูดนักลงทุนจากนอกภูมิภาค อาเซียนมากขึ้น

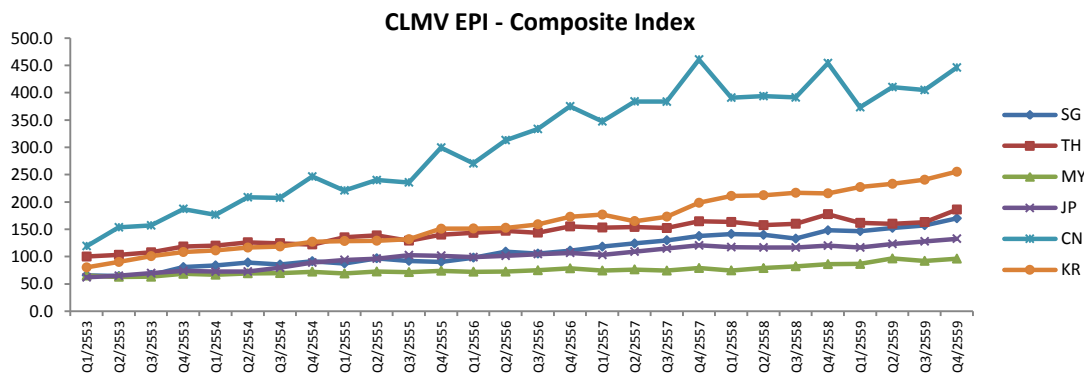
KR CLMV Economic
Presence Index Analysis
ปีที่ 5 ฉบับที่ 1
เดือน กันยายน 2560

ดัชนีบทบาททางเศรษฐกิจใน CLMV (KR CLMV Economic Presence Index: CLMV-EPI) ที่จัดทำโดย ศูนย์วิจัยกสิกรไทย สะท้อนให้เห็นว่า จีนยังคงมีบทบาททางเศรษฐกิจโดยรวมในกลุ่มประเทศ CLMV เป็นอันดับหนึ่ง เมื่อเปรียบเทียบกับเกาหลีใต้ ญี่ปุ่น มาเลเซีย สิงคโปร์ และไทย โดยในดัชนีย่อย พบว่าจีนเป็นอันดับหนึ่งในด้านของการค้าและการท่องเที่ยว แต่สำหรับด้านการลงทุน สิงคโปร์กลับแซงหน้าจีนขึ้นมาเป็นนักลงทุนอันดับหนึ่งจากที่เคยอยู่ในอันดับที่ 5 ในปี 2553 จากมูลค่าการลงทุนใน CLMV โดยเฉพาะในเมียนมาและเวียดนามที่เพิ่มสูงขึ้นมากในระยะหลัง อย่างไรก็ตาม การลงทุนจากสิงคโปร์ที่เติบโตอย่างก้าวกระโดดในช่วงหลังน่าจะมาจากบริษัทต่างชาติมากกว่าบริษัทท้องถิ่นสิงคโปร์ เนื่องจากสิงคโปร์เป็นศูนย์กลางทางการเงินและการลงทุนของภูมิภาค และเป็นที่ตั้งของสำนักงานใหญ่และสำนักงานภูมิภาคของบริษัทข้ามชาติเป็นจำนวนมาก ทั้งนี้ ในภาพรวม จะเห็นว่าบทบาทการลงทุนของนักลงทุนจากประเทศนอกอาเซียนอย่างจีน เกาหลีใต้ และญี่ปุ่นใน CLMV ได้เพิ่มสูงขึ้นเรื่อย ๆ ขณะที่บทบาทของนักลงทุนดั้งเดิมจากอาเซียนอย่างไทยและมาเลเซียกลับลดลง ซึ่งการเพิ่มบทบาทการลงทุนใน CLMV จากประเทศนอกกลุ่มอาเซียนและจากบริษัทข้ามชาติที่ตั้งอยู่ในสิงคโปร์ ชี้ให้เห็นว่า CLMV กำลังเป็นตลาดที่ดึงดูดนักลงทุนจากทั่วโลก และกำลังมีความสำคัญแทนที่ประเทศในกลุ่มอาเซียนซึ่งเมื่อก่อนเป็นนักลงทุนดั้งเดิม

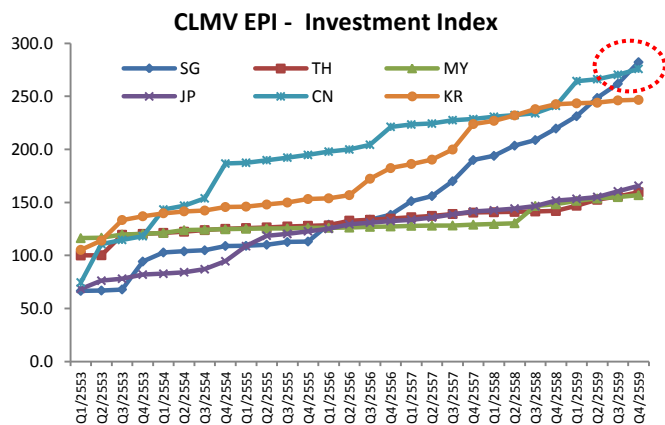
Rank	Composite Index		Trade Index		Investment Index		Tourism Index	
	Q1/2553	Q4/2559	Q1/2553	Q4/2559	Q1/2553	Q4/2559	Q1/2553	Q4/2559
1	CN	CN	CN	CN	MY	SG	TH	CN
2	TH	KR	TH	KR	KR	CN	CN	TH
3	KR	TH	SG	TH	TH	KR	KR	KR
4	SG	SG	KR	JP	CN	JP	JP	JP
5	MY	JP	JP	SG	SG	TH	MY	MY
6	JP	MY	MY	MY	JP	MY	SG	SG

ดัชนีบทบาททางเศรษฐกิจใน CLMV (KR CLMV Economic Presence Index: CLMV-EPI) จัดทำโดย ศูนย์วิจัยกสิกรไทย เป็นดัชนีชี้วัดบทบาททางเศรษฐกิจของ 6 ประเทศ (จีน เกาหลีใต้ ญี่ปุ่น มาเลเซีย สิงคโปร์ และไทย) ที่มีต่อประเทศในกลุ่ม CLMV (กัมพูชา สปป.ลาว เมียนมา และเวียดนาม) โดยวัดผลเป็นรายไตรมาสและแบ่งการวัดผลออกเป็น 3 ดัชนีย่อย ได้แก่ ดัชนีการค้า (Trade Index) ดัชนีการลงทุน (Investment Index) และดัชนีการท่องเที่ยว (Tourism Index) โดยผลจากดัชนีฯ ล่าสุดใน Q4/2559 ชี้ให้เห็นถึงบทบาทที่สำคัญของจีนต่อเศรษฐกิจของกลุ่มประเทศ CLMV ส่วนบทบาทของไทยโดยรวมอยู่ในอันดับที่ 3 โดยยังเป็นรองจากเกาหลีใต้ ขณะที่สิงคโปร์ ญี่ปุ่น และมาเลเซีย มีบทบาทเป็นอันดับที่ 4 5 และ 6 ตามลำดับ ทั้งนี้ เมื่อเปรียบเทียบกับปี 2553 พบว่าดัชนีที่มีการเปลี่ยนแปลงอันดับอย่างมีนัยสำคัญ ได้แก่ ดัชนีการลงทุน ซึ่งหากแบ่งกลุ่มประเทศนัก

ลงทุนออกเป็นประเทศในกลุ่มอาเซียน (ไทย มาเลเซีย และสิงคโปร์) และประเทศนอกกลุ่มอาเซียน (จีน เกาหลีใต้ และญี่ปุ่น) จะเห็นได้ชัดว่า ในภาพรวม บทบาทของประเทศนอกกลุ่มอาเซียนล้วนสูงขึ้น โดยอันดับของจีนเพิ่มขึ้นจากอันดับที่ 4 ไปเป็นอันดับที่ 2 และญี่ปุ่นเพิ่มจากอันดับที่ 6 ไปเป็นอันดับที่ 4 ส่วนเกาหลีใต้แม้อันดับจะลดลงจากอันดับที่ 2 มาเป็นอันดับที่ 3 แต่ในแง่ของมูลค่าก็เพิ่มขึ้นจากในอดีตมาก ขณะที่การลงทุนจากประเทศในกลุ่มอาเซียนซึ่งเป็นนักลงทุนดั้งเดิมและเคยมีความสำคัญในภูมิภาค CLMV เป็นอย่างมากกลับมีความสำคัญลดลง โดยเฉพาะมาเลเซียที่เคยเป็นนักลงทุนอันดับ 1 ในภูมิภาคแต่กลับมีบทบาทลดลงไปอยู่อันดับสุดท้าย ส่วนไทยเองที่เคยอยู่ในอันดับที่ 3 ก็มีบทบาทลดลงไปอยู่ในอันดับที่ 5

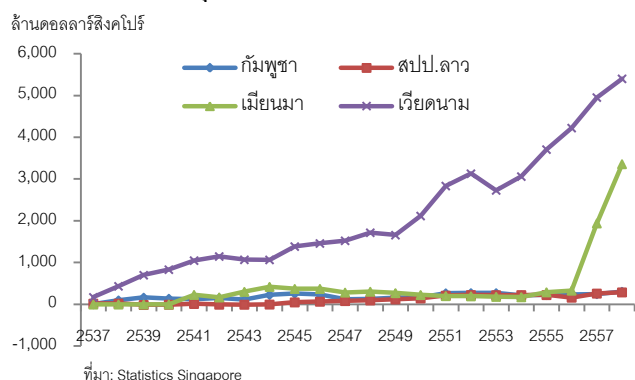
อย่างไรก็ดี แม้ประเทศในกลุ่มอาเซียนอย่างไทยและมาเลเซียจะมีบทบาททางการลงทุนใน CLMV ลดลงเมื่อเทียบกับประเทศนอกกลุ่ม แต่สิงคโปร์กลับเป็นข้อยกเว้น เพราะสิงคโปร์ได้ทวีความสำคัญขึ้นอย่างรวดเร็วในฐานะประเทศผู้ลงทุนรายใหญ่ใน CLMV จากมูลค่าการลงทุนโดยตรง (Foreign Direct Investment: FDI) ของสิงคโปร์ใน CLMV ที่เพิ่มขึ้นเป็นอย่างมากตั้งแต่ปี 2558 เป็นต้นมา ทำให้ใน Q4/2559 สิงคโปร์กลายเป็นประเทศที่มีบทบาทสูงสุดในด้านการลงทุนใน CLMV แทนที่จีน

เมียนมาและเวียดนาม - ปลายทางการลงทุนแห่งใหม่ของสิงคโปร์

เมื่อพิจารณาถึงรูปแบบการลงทุนของสิงคโปร์ใน CLMV แล้ว จะพบว่าการลงทุนของสิงคโปร์ในเมียนมาและเวียดนามเพิ่มขึ้นอย่างก้าวกระโดด โดยข้อมูลจากสำนักงานสถิติสิงคโปร์พบว่า ยอดคงค้างเงินลงทุนโดยตรงของสิงคโปร์ในเมียนมาเพิ่มขึ้นสูงมากในระยะหลัง โดยเพิ่มขึ้นจาก 332.2 ล้านดอลลาร์สิงคโปร์ ในปี 2556 มาเป็น 1,941.5 ล้านดอลลาร์สิงคโปร์ ในปี 2557 และ

ยอดคงค้างเงินลงทุนโดยตรงของสิงคโปร์ใน CLMV ปี 2537-2558

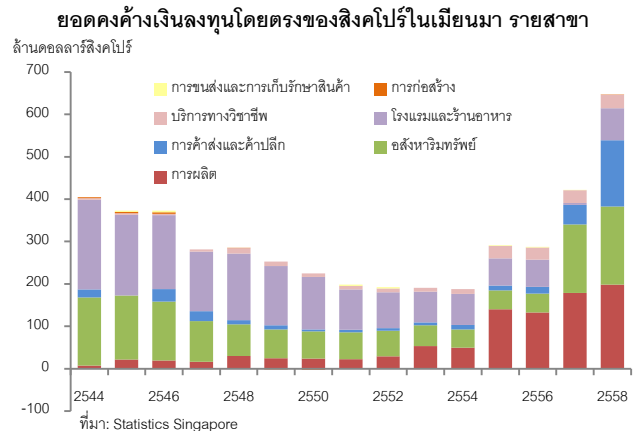

3,359.3 ล้านดอลลาร์สิงคโปร์ ในปี 2558 หรือเพิ่มขึ้นถึงร้อยละ 484.4 และร้อยละ 73.0 ตามลำดับ ส่วนยอดคงค้างเงินลงทุนของสิงคโปร์ในเวียดนามก็เพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องจาก 4,225.1 ล้านดอลลาร์สิงคโปร์ในปี 2556 มาเป็น 4,954.2 และ 5,402.8 ล้านดอลลาร์สิงคโปร์ในปี 2557 และ 2558 ตามลำดับ ขณะที่ระดับการลงทุนของสิงคโปร์ในกัมพูชาและสปป.ลาวแม้จะยังอยู่ในระดับต่ำ แต่ก็มีความโน้มขยาดตัวอย่างต่อเนื่อง¹ ดังนั้น เห็นได้ชัดว่าเมียนมาและเวียดนามกำลังเป็นหนึ่งในประเทศปลายทางแห่งใหม่ของเม็ดเงินลงทุนจากสิงคโปร์

การลงทุนของสิงคโปร์ในเมียนมาส่วนใหญ่อยู่ใน 3 สาขาหลัก ได้แก่ การผลิต อสังหาริมทรัพย์ และการค้าส่งและค้าปลีก ตามลำดับ โดยแต่ละสาขามีสัดส่วนที่ใกล้เคียงกัน ซึ่งจะสังเกตเห็นได้ว่ารูปแบบของการลงทุนในเมียนมามีการเปลี่ยนแปลงไปอย่างมีนัยสำคัญตลอดช่วง 15 ปีที่ผ่านมา โดยในช่วงก่อนการเปิดประเทศ (2544-2553) การลงทุนส่วนใหญ่อยู่ในการโรงแรมและร้านอาหาร และอสังหาริมทรัพย์ แต่เมื่อเมียนมาเริ่มเปิดประเทศในสมัยรัฐบาลประธานาธิบดีเต็ง เส่ง ในปี 2554 การลงทุนจากต่างประเทศก็ขยายตัวอย่างก้าวกระโดดตั้งแต่นั้นเป็นต้นมา โดยเฉพาะการลงทุนใน 3 สาขาหลักดังกล่าวซึ่งเป็นสาขาที่สอดคล้องกับสภาพเศรษฐกิจและสังคมของเมียนมาที่ยังอยู่ในระยะเริ่มต้นของการพัฒนา

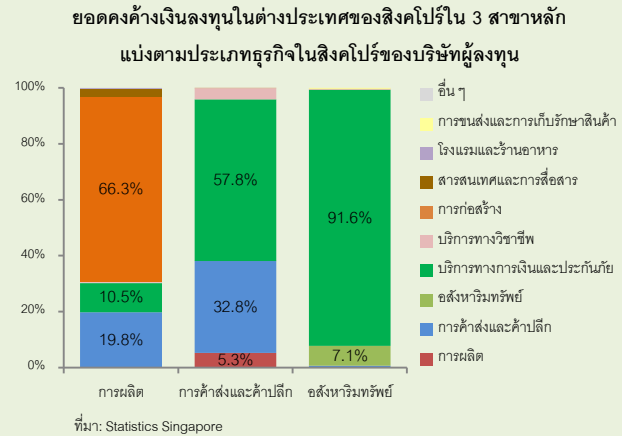
ทั้งนี้ รูปแบบของการลงทุนของสิงคโปร์ในเมียนมาที่เปลี่ยนไปอาจบ่งบอกถึงที่มาของเงินลงทุนได้ ว่ามาจากบริษัทท้องถิ่นสิงคโปร์เองหรือมาจากบริษัทข้ามชาติที่ตั้งอยู่ในสิงคโปร์ เพราะหากเป็นการลงทุนของบริษัทท้องถิ่นสิงคโปร์ ก็น่าจะอยู่ในสาขาของภาคบริการที่ตนเองมีความเชี่ยวชาญ อย่างอสังหาริมทรัพย์ โรงแรมและร้านอาหาร การค้าส่งและค้าปลีก และบริการทางวิชาชีพ เป็นต้น ซึ่งจะเห็นได้ชัดในช่วงแรกของการลงทุน ขณะที่การลงทุนตั้งแต่ปี 2554 เป็นต้นมา ปรากฏว่าการลงทุนในภาคการผลิตได้เพิ่มขึ้นสูงมาก ซึ่งการผลิตไม่ใช่อุตสาหกรรมที่สิงคโปร์เชี่ยวชาญ การเปลี่ยนแปลงรูปแบบการลงทุนของสิงคโปร์นี้จึงอาจเป็นไปได้ว่า ในช่วงแรกบริษัทที่ออกไปลงทุนในเมียนมานั้นเป็นบริษัทท้องถิ่นสิงคโปร์ แต่ในระยะต่อมากการลงทุนจำนวนมากในภาคการผลิตน่าจะมาจากบริษัทข้ามชาติในภาคการผลิตที่ใช้สิงคโปร์เป็นศูนย์บริหารเงิน (Treasury Center) เพราะสิงคโปร์ถูกจัดเป็นหนึ่งในศูนย์กลางการเงินและการลงทุนที่สำคัญของโลก และบริษัทข้ามชาติเป็นจำนวนมากได้จัดตั้งศูนย์บริหารเงินของบริษัทขึ้นที่สิงคโปร์ จึงทำให้มีเม็ดเงินไหลเข้าออกสิงคโปร์เป็นมูลค่ามหาศาล

ยิ่งไปกว่านั้น เมื่อพิจารณาการลงทุนในต่างประเทศโดยรวมของบริษัทจากสิงคโปร์โดยแบ่งตามประเภทธุรกิจของบริษัทผู้ลงทุน ก็จะพบว่าบริษัทที่ออกไปลงทุนในต่างประเทศในภาคการผลิต อสังหาริมทรัพย์ และการค้าส่งและค้าปลีก ส่วนใหญ่ไม่ได้ประกอบธุรกิจในสาขาที่ตนเองออกไปลงทุน แต่กลับประกอบกิจกรรมด้านบริการทางการเงินและประกันภัยในสิงคโปร์เป็นหลัก จึงยังเป็นเหตุผลสนับสนุนว่าเงินลงทุนส่วนใหญ่ที่ออกจากสิงคโปร์น่าจะมาจากบริษัทข้ามชาติที่ใช้สิงคโปร์เป็นศูนย์บริหารเงิน

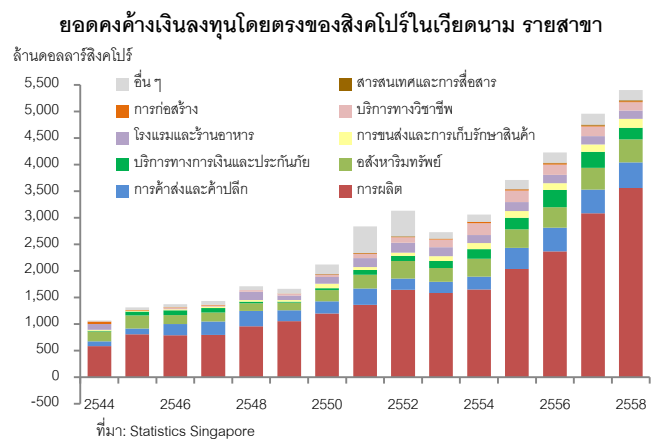

¹ ในช่วงปี 2554-2558 ยอดคงค้างเงินลงทุนโดยตรงของสิงคโปร์ในเมียนมาและเวียดนามขยายตัวถึงร้อยละ 109.5 (CAGR) และร้อยละ 15.2 (CAGR) ตามลำดับ ซึ่งสูงกว่าค่าเฉลี่ยของยอดคงค้างเงินลงทุนโดยตรงของสิงคโปร์รวมทั้งที่ขยายตัวที่ร้อยละ 10.3 (CAGR) ส่วนการลงทุนในกัมพูชาและสปป.ลาวขยายตัวที่ร้อยละ 6.5 และร้อยละ 9.0 ตามลำดับ ในช่วงเวลาดังกล่าว

ข้อมูลจากสำนักงานสถิติแห่งชาติของสิงคโปร์ พบว่า บริษัทที่ลงทุนในการค้าส่งและค้าปลีกและอสังหาริมทรัพย์ ในต่างประเทศเป็นบริษัทที่ทำกิจกรรมเกี่ยวกับบริการทางการเงินและประกันภัยในสิงคโปร์เป็นหลักถึงร้อยละ 91.6 และร้อยละ 57.8 ตามลำดับ ขณะที่การลงทุนในภาคการผลิตที่เงินลงทุนส่วนใหญ่ก็มาจากบริษัทในธุรกิจก่อสร้าง การค้าส่งและค้าปลีก และบริการทางการเงินและการประกันภัย และมีสัดส่วนเงินลงทุนจากบริษัทที่ทำธุรกิจในการผลิตอยู่ต่ำมากเพียงร้อยละ 0.03

ส่วนการลงทุนของสิงคโปร์ในเวียดนามนั้นต่างออกไปจากเมียนมา เพราะการลงทุนในเวียดนามกระจุกอยู่ในภาคการผลิตเป็นหลักตลอดระยะเวลา 15 ปีที่ผ่านมา โดยมีสัดส่วนสูงกว่าการลงทุนในสาขาอื่น ๆ มาก และมีอัตราการขยายตัว (CAGR) สูงถึงร้อยละ 21.2 ในช่วงปี 2554-2558 เพราะเวียดนามเปิดรับการลงทุนจากต่างประเทศก่อนเมียนมา ขณะที่สิงคโปร์ก็เป็นศูนย์กลางการเงิน

และการลงทุนมาอย่างยาวนาน บริษัทข้ามชาติจึงใช้สิงคโปร์เป็นศูนย์บริหารเงินในการเข้าไปลงทุนที่เวียดนามในภาคการผลิตจากปัจจัยดึงดูดด้านต้นทุนการผลิตที่ต่ำ ทำให้เวียดนามกลายเป็นฐานการผลิตที่สำคัญในห่วงโซ่อุปทานของเอเชีย โดยเฉพาะในอุตสาหกรรมชิ้นส่วนอิเล็กทรอนิกส์ ส่วนการค้าส่งและค้าปลีกก็ขยายตัวได้ดีเช่นกันที่ร้อยละ 18.3 (CAGR) ในช่วงเวลาดังกล่าว เนื่องมาจากเวียดนามเป็นตลาดที่มีศักยภาพสูงเพราะเป็นตลาดบริโภคขนาดใหญ่จากจำนวนประชากรมากกว่า 90 ล้านคน รวมถึงเศรษฐกิจเวียดนามที่เติบโตอย่างต่อเนื่องทำให้ประชากรมีรายได้เพิ่มขึ้น ส่งผลต่อการบริโภคภายในประเทศที่เพิ่มขึ้น

ดังนั้น ด้วยรูปแบบการลงทุนที่เปลี่ยนไปในเมียนมา และการที่เงินลงทุนในต่างประเทศส่วนใหญ่มาจากบริษัทที่ประกอบกิจกรรมบริการทางการเงินในสิงคโปร์ ทำให้แม้ใน Q4/2559 สิงคโปร์จะกลายเป็นอันดับหนึ่งในด้านการลงทุนใน CLMV แทนที่จีน แต่เมื่อพิจารณาถึงรูปแบบการลงทุนที่แท้จริงแล้ว บริษัทท้องถิ่นสิงคโปร์อาจไม่ได้มีการลงทุนใน CLMV สูงที่สุดอย่างที่สะท้อนออกมาในดัชนี CLMV EPI - Investment Index เพราะเงินลงทุนส่วนใหญ่ที่ออกจากสิงคโปร์น่าจะมาจากบริษัทต่างชาติที่ต้องการขยายธุรกิจของตนในอาเซียนและเลือกใช้สิงคโปร์เป็นศูนย์บริหารเงินในการออกไปลงทุนในภูมิภาค โดยเฉพาะบริษัทจากฝั่งตะวันตกอย่างสหรัฐอเมริกาและสหภาพยุโรป จากความได้เปรียบของสิงคโปร์ทางด้านกฎหมายและกฎระเบียบที่ทันสมัย การอำนวยความสะดวกแก่นักลงทุน และสิทธิประโยชน์ทางด้านภาษีจากประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน (ASEAN Economic Community: AEC) ด้วยเหตุนี้ จึงไม่สามารถสรุปได้อย่างชัดเจนได้ว่า

สิงคโปร์เป็นชาติที่มีการลงทุนมากที่สุดใน CLMV เพราะหากตัดปัจจัยเรื่องเงินลงทุนจากบริษัทข้ามชาติออกไป ก็อาจจะทำให้จีนยังคงเป็นประเทศที่มีบทบาทการลงทุนสูงสุดใน CLMV เช่นเดิม

อีกประเด็นหนึ่งที่สำคัญ ได้แก่ การที่จีน เกาหลีใต้ และญี่ปุ่นมีอันดับที่สูงขึ้นในดัชนี Investment Index และการที่สิงคโปร์มีบทบาทเพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็วในการลงทุนใน CLMV จากการเป็นศูนย์บริหารเงินของบริษัทข้ามชาติจากทั่วโลก นั้นหมายความว่า การลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศใน CLMV มีการแข่งขันที่เพิ่มขึ้น โดยไม่ได้มีแค่นักลงทุนจากประเทศในกลุ่มอาเซียนอย่างไทยและมาเลเซียซึ่งเป็นนักลงทุนดั้งเดิม แต่ยังมีประเทศนอกกลุ่มอาเซียนที่กำลังกลายเป็นนักลงทุนรายใหญ่ใน CLMV แทนที่ประเทศในกลุ่มอาเซียน ทั้งจีน เกาหลีใต้ ญี่ปุ่น (ASEAN+3) รวมถึงในระยะหลังก็มีประเทศฝั่งตะวันตกอย่างสหรัฐอเมริกาและสหภาพยุโรป ที่ให้ความสนใจเข้ามาลงทุนใน CLMV ซึ่งเป็นผลจากการเปิดประเทศเข้าเป็นสมาชิกองค์การการค้าโลก (WTO)² ที่ทำให้ CLMV มีกฎหมาย กฎระเบียบ และหลักปฏิบัติที่เป็นมาตรฐานมากขึ้น รวมไปถึงปัจจัยด้านแรงงานของ CLMV ทั้งกำลังแรงงานวัยหนุ่มสาวเป็นจำนวนมากโดยเฉพาะในเวียดนามและเมียนมา และค่าจ้างแรงงานที่มีราคาถูก ทำให้การลงทุนใน CLMV มีการแข่งขันจากประเทศต่าง ๆ มากขึ้น ซึ่งส่งผลกระทบต่อไทยอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ เพราะบริษัทของไทยต้องแข่งขันกับบริษัทจากทั่วโลก จึงอาจเป็นอุปสรรคต่อนักลงทุนไทยในการเข้าสู่ตลาดหรือแย่งชิงส่วนแบ่งตลาดในบางสาขาได้ยากขึ้น เพราะมีบริษัทข้ามชาติขนาดใหญ่เป็นผู้นำในตลาดอยู่แล้ว

ด้วยการแข่งขันที่เพิ่มขึ้นใน CLMV นักลงทุนไทยจำเป็นต้องปรับตัว โดยในด้านการลงทุนในภาคการผลิต เนื่องจากทำเลที่ตั้งของไทยที่อยู่ตรงกลางของ CLMV ไทยอาจเชื่อมต่อกับห่วงโซ่อุปทานการผลิตของประเทศไปยัง CLMV โดยเฉพาะการผลิตชิ้นส่วนอิเล็กทรอนิกส์และชิ้นส่วนยานยนต์ซึ่งเป็นอุตสาหกรรมหลักของไทย เพื่อให้ CLMV เข้ามาเป็นส่วนหนึ่งในห่วงโซ่อุปทานการผลิต ซึ่งจะช่วยเติมเต็มแผนกลยุทธ์ Thailand Plus One ของญี่ปุ่นซึ่งเป็นนักลงทุนรายใหญ่ที่สุดของไทยให้มีความสมบูรณ์มากยิ่งขึ้น และตอกย้ำบทบาทของไทยในฐานะศูนย์กลางของภูมิภาคให้เด่นชัดขึ้น ส่วนการลงทุนในการค้าส่งและค้าปลีก ซึ่งมีศักยภาพในการเติบโตสูงจากเศรษฐกิจของ CLMV ที่ขยายตัวได้อย่างต่อเนื่อง แม้ไทยอาจเสียเปรียบบริษัทค้าปลีกข้ามชาติรายใหญ่จากต่างประเทศที่เข้าสู่ตลาดมาก่อนหน้านี้ แต่ไทยก็มีความได้เปรียบจากวัฒนธรรมที่คล้ายคลึงกันกับ CLMV จึงน่าจะมีความเข้าใจรสนิยมและพฤติกรรมของผู้บริโภคใน CLMV ได้ดีกว่าประเทศที่อยู่ไกลออกไป ไม่ว่าจะเป็นอาหาร แฟชั่น ธุรกิจบันเทิง ฯลฯ ซึ่งนักลงทุนไทยอาจใช้ข้อได้เปรียบนี้ในการนำเสนอผลิตภัณฑ์ที่ตอบสนองความต้องการของผู้บริโภคใน CLMV ได้อย่างแท้จริง

² การเข้าร่วมเป็นสมาชิก WTO ของประเทศ CLMV เรียงตามปีที่เข้าเป็นสมาชิก ได้แก่ เมียนมา (2538) กัมพูชา (2547) เวียดนาม (2550) และสปป.ลาว (2556) ซึ่งแม้เมียนมาจะเป็นสมาชิก WTO ตั้งแต่ปี 2538 แต่การปกครองยังอยู่ในรูปแบบเผด็จการทหารจึงทำให้การลงทุนจากต่างประเทศอยู่ในระดับต่ำ

ดัชนีบทบาททางเศรษฐกิจใน CLMV (CLMV Economic Presence Index หรือ CLMV-EPI) จัดทำขึ้นโดย ศูนย์วิจัยกสิกรไทย เพื่อชี้วัดบทบาทของประเทศในอาเซียน รวมถึงจีน ญี่ปุ่นและเกาหลีใต้ ที่มีต่อเศรษฐกิจของกลุ่มประเทศเพื่อนบ้านของไทยที่เรียกว่า CLMV หรือประเทศกัมพูชา สปป.ลาว เมียนมา และเวียดนาม โดยใช้ข้อมูลไตรมาสแรกของปี 2553 เป็นปีฐาน และใช้ไทยเป็นฐานของการเปรียบเทียบซึ่งประมวลด้วยการถ่วงน้ำหนักตัวชี้วัดบทบาททางเศรษฐกิจในมิติการค้า การลงทุน และการท่องเที่ยว

Disclaimer

รายงานวิจัยฉบับนี้จัดทำเพื่อเผยแพร่ทั่วไป โดยจัดทำขึ้นจากแหล่งข้อมูลต่างๆที่น่าเชื่อถือ แต่บริษัทฯ มิอาจรับรองความถูกต้อง ความน่าเชื่อถือ หรือความสมบูรณ์เพื่อใช้ในทางการค้าหรือประโยชน์อื่นใด บริษัทฯ อาจมีการเปลี่ยนแปลงปรับปรุงข้อมูลได้ตลอดเวลาโดยไม่ต้องแจ้งให้ทราบล่วงหน้า ทั้งนี้ผู้ใช้ข้อมูลต้องใช้ความระมัดระวังในการใช้ข้อมูลต่างๆ ด้วยวิจารณญาณของตนเองและรับผิดชอบในความเสี่ยงเองทั้งสิ้น บริษัทฯจะไม่รับผิดชอบต่อผู้ใช้หรือนบุคคลใดในความเสียหายใดจากการใช้ข้อมูลดังกล่าว ข้อมูลในรายงานฉบับนี้จึงไม่ถือว่าเป็นการให้ความเห็นหรือคำแนะนำในการตัดสินใจทางธุรกิจ แต่อย่างใดทั้งสิ้น

บริการทุกระดับประทับใจ